

JULKAISUVAPAA MA 27.11.2017 KLO 13.00

Lukiokoulutuksen kestävämpään rahoitusasemaan saatava muutos

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus Karvi on julkaissut arviointiraporttinsa vaalikaudella 2011–2015 toteutettujen valtiontalouden rahoitusleikkausten vaikutuksista sivistyksellisiin oikeuksiin. Arvioinnin taustalla on eduskunnan syksyllä 2014 hyväksymä lausuma, jonka mukaan hallituksen tulee esittää vuoden 2017 loppuun mennessä selvitys viime vaalikaudella tehtyjen rahoitusleikkausten vaikutuksista.

Lukiokoulutuksen rahoitusta leikattiin rajusti viime vaalikaudella. Pelkästään vuosien 2014 ja 2015 leikkaukset olivat kaikkiaan 12,2 prosenttia, minkä lisäksi on jätetty tekemättä kustannustason tarkistukset. Viime vuosina on lisäksi toteutettu indeksikorotuksia vastaavat leikkaukset.

Lukiokoulutuksen todelliset kustannukset olivat vuonna 2016 kaikkiaan 25 prosenttia korkeammat kuin rahoituksen pohjana oleva yksikköhinta. Vaikka lukiokoulutuksen kustannukset ovat sopeuttamistoimien myötä laskeneet (1,1 % vuonna 2016), on rahoitus täysin riittämätön.

”Jolleivat kunnat ja muut koulutuksen järjestäjät täydentäisi lukiokoulutuksen rahoitusta merkittävästi, olisi lukioiden opetustarjonta ja koulutuksen saavutettavuus jo tällä hetkellä paljon heikompaa”, lukiokoulutuksen valtakunnallisen kehittämissyhteisö Pro Lukio ry:n puheenjohtaja Kyösti Värri sanoo.

Värri muistuttaa, että lukiokoulutuksen kustannukset ovat OECD:n mukaan Suomessa sekä kaikkiin kilpailijamaihin että OECD-keskiarvoon verrattuna selvästi pienemmät.

Ongelmana on vuosia jatkunut riittämätön rahoitus. Eduskunnan käsittelyssä olevan valtion talousarvioesityksen mukaan lukiokoulutuksen rahoituksen perustana oleva keskimääräinen yksikköhinta ensi vuodelle olisi vain 6.070,92 euroa. Todellisuudessa sen tulisi olla 18 prosenttia korkeampi eli noin 7.200 euroa.

Lukiokoulutuksen rahoitus on ollut jo monta vuotta kestävämpään tilanteessa. Kun rahoitus ei riitä toimintaan, lukiot joutuvat karsimaan opetustaan, jonka

seurauksena kustannukset laskevat, mutta myös rahoitus jälleen vähenee. Tämä huono kierre on saatava katkaistua.

”Lukiot ja koulutuksen järjestäjät ovat riittämättömästi rahoituksesta huolimatta pystyneet toistaiseksi ihmeteltävän hyvin turvaamaan koulutuksen saavutettavuuden ja jopa parantamaan koulutuksen läpäisyä. Lähivuodet ovat kuitenkin ratkaisevia. Rahoitusasemaan on saatava selvä parannus”, Värri painottaa.

Lisätietoja: puheenjohtaja Kyösti Värri, puh. 040 105 1170, kyosti.varri@kitee.fi

Taustamateriaali:

Kari Pitkänen, Raisa Hievanen, Tanja Kirjavainen, Markku Suortamo ja Laura Lepola. 2017. [Valtiontalouden säästöjen vaikutukset sivistyksellisiin oikeuksiin](#). Kansallinen koulutuksen arviointikeskus. Julkaisut 27:2017.

OECD. 2017. [Education at a Glance 2017](#). OECD Indicators.

Opetushallitus. 2017. [Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitusjärjestelmän raportit](#).

Pro Lukio ry on lukioiden, lukioissa toimivien sekä muiden lukion etua ajavien yhdistys. Pro Lukion tarkoituksena on lukiokoulutuksen puolestapuhujana ja kehittäjänä turvata ja vahvistaa lukion asemaa omana koulutusmuotona suomalaisessa koulutusjärjestelmässä. Tarkoituksensa toteuttamiseksi Pro Lukio edistää lukiokoulutuksen tunnettavuutta ja vetovoimaisuutta. Se lisää lukioiden keskinäistä yhteistoimintaa sekä kokemusten ja tietojen vaihtoa. Pro Lukio nostaa esille lukiokoulutuksen ajankohtaisia teemoja ja osallistuu koulutuspoliittiseen ja yhteiskunnalliseen keskusteluun.